

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු කඩිනමින් ගොවි ජනතාව අතරට ලබාදීමේ අත්වැලකි

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික කෘෂි තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රකාශනයකි

තාක්ෂණික පත්‍රිකා අංක 07 - 2019 මාර්තු

සේනා දළඹු උවදුරින් එළවළු වගාව රැක ගැනීම සඳහා ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක ක්‍රම අනුගමනය

පසුගිය කාලයේ බඩඉරිඟු වගාවන් විශාල වශයෙන් ආක්‍රමණය කළ ආගන්තුක පළිබෝධකයෙක් වන සේනා දළඹුවාට ඇතැම් එළවළු වගාවන්ට ද හානි කිරීමේ හැකියාවක් ඇත. ඉතා දරුණු ලෙස පැතිර නොගියත් පසුගිය කන්නයේ දී සමහර ස්ථාන වල ගෝවා, ලික්ස්, මල්ගෝවා, චීන ගෝවා, අර්තාපල් වැනි එළවළු වගාවන් වල සේනා දළඹු හානිය වාර්තා විය. එලෙසම, ඉදිරි කන්න වලදී මේ අවදානම ඇතිවීමට අවකාශ ඇති අතර, හානියේ ප්‍රමාණය පූර්ව නිශ්චයකට පැමිණීමට හැකියාවක් නොමැත. කෙසේවෙතත් සේනා දළඹු උවදුරක් පැමිණීමට ප්‍රථම එය වළක්වා ගැනීමට අවශ්‍ය සියලු ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරමින් කන්නය ආරම්භ කිරීම හා වගා කටයුතු කරගෙන යාම මඟින් මෙම උවදුරින් එළවළු වගාවට වියහැකි හානි අවම කරගැනීමට හැකිවනු ඇත.

සේනා දළඹුවාගෙන් එළවළු වගාවට වියහැකි හානිය වළක්වා ගැනීම සඳහා අප වගාවන් ආරම්භ කිරීමට පෙර සිටම ක්‍රියාත්මක විය යුතුය. එලෙසම අප විසින් සේනා දළඹුවන් හානි කරන බෝග හා එම බෝගයන්ගේ හානියට ලක්වන අවධි මෙන්ම බෝවන අවධි ගැන අධ්‍යයනය කිරීම හා දැනුවත් වීම අත්‍යවශ්‍ය වෙයි. වැඩි අවධානයක් යොමුකළ යුත්තේ හානියට පාත්‍ර වන බෝග වගාවන් කෙරෙහි වේ. ඒ අනුව සේනා දළඹු පාලනය සඳහා වූ ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කළ යුත්තේ වගාව ආරම්භ කිරීමට මාස 1 1/2 - 2 කට පමණ පෙර සිටය. මෙලෙස එළවළු වගාවේ සේනා දළඹු පාලනය සඳහා ගන්නා උපායමාර්ගයන් පහත පරිදි ප්‍රධාන අවධි 3 කට වෙන් කර ක්‍රියාවට නැංවිය හැකිය.

මූලික අවධිය හෙවත් වගාව ආරම්භ කිරීමට දිගු කලකට (මාස 1 1/2 - 2 කට පමණ) පෙර

මෙය පසුගිය වගාවන්ගේ අස්වැන්න නෙලා අවසන් කළ කාලයයි. අස්වැන්න නෙලාගත් පසු පැරණි කන්නයේ බෝග අවශේෂයන් ක්‍ෂේත්‍රයෙන් ඉවත් කරන්න. බෝගය (ගස් හෝ වැල්) එක දෙක ඉතිරි නොකරන්න. ක්‍ෂේත්‍රය අවට හෙළි පෙහෙළි කර බඩඉරිඟු, නේපියර්, ගිනි තණකොළ වැනි සේනා දළඹු ධාරක ශාක ඉවත් කරන්න. බෝග ශේෂ ඉවත් කළ වහාම බිම පෙරළීම කර පසේ සැඟවී සිටින දළඹු පිළවුන් නිරාවරණය කරන්න. මෙම බිමට බත්, පොරි, හුනුසල් වැනි දේ ඉසීම මඟින් කෘමීන් අල්ලා කන කුරුළු ගහණය වැඩි කිරීම කළහැක. මෙහිදී මෙම ඉසින ආහාර ද්‍රව්‍ය වලට ඇදී එන කුරුල්ලන් ක්‍ෂේත්‍රයේ සිටින පණුවන්, දළඹුවන් හා අනෙකුත් කෘමීන් ද අල්ලාගෙන කැමට යොමුවෙයි. එමඟින් පසේ ඉතිරිව සිටින පළිබෝධකයින් ස්වභාවිකව පාලනයකට ලක්වෙයි.

වගාව ආරම්භ කිරීමට ආසන්න කාලයේදී

ජල ප්‍රභව, ඇළවේලි හා ක්‍ෂේත්‍රය අවට සුද්ධ පවිත්‍ර කරන්න. සේනා දළඹුවාගේ ද්විතීක ධාරක ශාක ගැන වැඩි අවධානයක් යොමුකර ඒවා සහමුලින්ම ගලවා ඉවත් කරන්න. තවද ප්‍රදේශයේ සිටින සේනා දළඹු ගහණය අඩු කිරීමට හා අප වචන බෝගයට වන හානිය අවම කර ගැනීමට ද බඩ ඉරිඟු, උගුල් බෝගයක් ලෙස භාවිතා කළහැක. බඩ ඉරිඟු උගුල් බෝගයක් ලෙස භාවිත කිරීම මෙන්ම සේනා දළඹුවා පාලනය කරන ස්වභාවික පරපෝෂිතයන් ගහණය වැඩි කිරීමට පහත ක්‍රමය අනුගමනය කළ හැකිය.

වගාව ස්ථාපිත කිරීමට මාස 1 කට පෙර, වගා ක්‍ෂේත්‍රය වටා බිම් තීරුවක් උදළු ගා එම තීරුවේ සෑදූ වළවල් වල බඩ ඉරිඟු පේළි 3-4 ක් සිටුවන්න (හැකිනම් මෙම තීරුවේ කළු පොලිතින් වසුන් තීරුවක් අතුරා බඩ ඉරිඟු

සිටුවීමෙන් ගස්වල සිට පිළාගතවීම සඳහා පසට වැටීමට ඉඩ ඇති සේනා දළඹුවන් ද පාලනයට කටයුතු කළහැක). සති දෙකක-තුනක කාලයක් මෙම ඉරිඟු පැළ වැවෙන්නට හැර ඉන් පසුව ගලවා විනාශ කරන්න. මෙහිදී සියලුම ඉරිඟු ගලවා ඉවත් කිරීම කළයුතු අතර ගැලවූ පැළ අඩි 1 -1 1/2 ක් පමණ ගැඹුරක වැළලීම මගින් පැළ මෙන්ම ඒවායේ දළඹු, බිත්තර හා කීට අවස්ථා ඇත්නම් එම අවස්ථා ද විනාශ වනු ඇත. මෙලෙස එක වතාවක් බඩඉරිඟු පැළ ගලවා ඉවත් කළ ස්ථාන වල නැවත වතාවක් බඩ ඉරිඟු වවා මුල් ආකාරයටම සති 2-3 න් ගලවා විනාශ කරන්න. අප වචන බෝගය සේනා දළඹුවාගේ හානියට සංවේදී අවධිය දක්වා මෙම ක්‍රියාකාරකම කිරීමෙන් අවට සේනා දළඹු ගහණය අඩු කළහැක (නියමිත අවස්ථාවේ ඉරිඟු පැළ ගලවා ඉවත් කළ නොහැකි නම් මෙම ක්‍රමය භාවිත නොකරන්න).

එලෙසම සේනා දළඹුවාගේ ස්වභාවික සතුරන් ගහණය වැඩි කිරීම සඳහා වගාවට ඇතිත් බඩඉරිඟු වැටි/පාත්ති කීපයක් වගාකොට එම පැළ නිරතුරුව නිරීක්ෂණය කර ඒවායේ සේනා දළඹු බිත්තර හෝ කීට අවස්ථා ඇත්නම් තාක්ෂණ නිලධාරියෙකු ලවා එහි ස්වභාවික සතුරන් ගහණය අධ්‍යයනය කරන්න. ස්වභාවික සතුරන් පරිසරයට නිදහස්වීමට ඉඩ හරින්න. හානිය වැඩිවේ නම් පමණක් (ස්වභාවික සතුරන් මගින් ස්වභාවික පාලනයකට ලක් නොවෙයි නම්) පිළා අවධියට පෙර එම පැළ ගලවා ඉවත් කරන්න.

වගාව ආරම්භ කිරීම හා පවත්වාගෙන යෑම

වගාවට ප්‍රථම පස ගැඹුරට හාන්න. කැට පොඩිකර හොඳින් බිම සකසන්න. ක්ෂේත්‍රයට පිටින් ගෙන එන කාබනික පොහොර විශ්වාසනීය ස්ථානයකින් පමණක් ලබාගන්න. මෙම ගෙන එන කාබනික පොහොර ගෝනි වැනි දෙයකින් හොඳින් වසා සති 2 ක් පමණ තබා භාවිතයට ගන්න (මෙම පොහොර වල සේනා දළඹු පිළවු ජීවත් වියහැකි බැවින් එම වසා තබා ඇති අවස්ථාවේ සලබයින් පිටවේ දැයි නිරීක්ෂණය කරන්න). හොඳින් දිරාගිය පොහොර පමණක් ක්ෂේත්‍රයට එකතු කරන්න.

තවත් දැඩි අවධානයකින් යුතුව සකසන්න. ඒ සඳහා ආරක්ෂිත (කෘමීන්ට පැමිණීමට නොහැකි) ස්ථානයක් භාවිත කරන්න. තවත් කෘමි ප්‍රතිරෝධී දෑ වලින් වට කරන්න. ප්‍රදේශයේම වගාවන් එකට ආරම්භ කරන්න. නිසි කලට වගා කරන්න.

පළලින් අඩු පාත්ති හෝ ඇලි වැටි ක්‍රමයට පාත්ති සකසන්න. වගාව හොඳින් නිරීක්ෂණය කිරීමට ශාක අතරේ ඇවිදයාමට හැකිවන පරිදි ඉඩ තබා බෝග ස්ථාපනය කරන්න. ප්‍රධාන වගාවට අමතරව, වගා භූමියේ තැනින් තැන ඇති සේනා දළඹු හානියට සංවේදී බෝග (ගෝවා, මල් ගෝවා, රාබු, ලීක්ස්, චීන ගෝවා වැනි) වගාවන් හැකිතාක් අඩු කරන්න. ගෙවතු වල ඇති එවැනි සංවේදී බෝග දිනපතා පරීක්ෂාවට ලක් කරන්න, ගෙවත්තේ අස්වනු නෙලූ පසු බෝග අවශේෂ විනාශ කරන්න.

නයිට්‍රජන් පොහොර නිර්දේශ ප්‍රමාණ පමණක් යොදන්න. අනවශ්‍ය පරිදි කෘමි රසායන භාවිත නොකරන්න. මෙම සේනා දළඹු උවදුර වැඩි කාලයේදී වෛරස් රෝග වාහකයන් වන සුදු මැස්සන්, පැළ මැක්කන් හා කුඩිත්තන් වැනි කෘමීන් පාලනයට බාධක වැටවල් ලෙස බඩඉරිඟු භාවිත නොකරන්න. මේ සඳහා රළු රනිල බෝගයක් (හාල් මැස්සන් දඹල, වඳුරු මෑ) භාවිත කළහැකිය. විටින් විට කුරුල්ලන් කන ආහාර (බත්, පොරි හෝ හුණුසල්) ස්වල්ප වශයෙන් වගාවේ විසුරුවන්න. කුරුල්ලන් සඳහා ජල බඳුන් වගාවේ තැනින් තැන තබන්න. එමගින් දළඹුවන් ආහාරයට ගන්න කුරුල්ලන් ආකර්ෂණය කරගන්න. පළාතේ සිටින කෘමිකර්ම උපදේශක නිලධාරීන්ගේ උපදෙස් අනුව ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම අනුගමනය කරන්න.

දිනපතා උදේ හවස වගාවේ ඇවිදීමින් වගා නිරීක්ෂණයේ යෙදෙන්න. හානිය දුටු පමණින්, හානි වූ කොටස් ඉවත් කරන්න. දළඹුවන් අල්ලා විනාශ කරන්න. ඒ ඔස්සේ සේනා දළඹුවා එළවළු වගාවන්ට හානි කිරීමේ ඉඩකඩ අහුරාලන්න.

තාක්ෂණික තරුණු : දයානි කරුණානන්ද, ප්‍රධාන කෘමි විද්‍යාඥ - ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා (එළවළු, මල් හා අලබෝග)